

PERŽVALGA.

— „Lietuvizka Ceitunga“ isz Klaipėdos pranesza apie naujai iszrastą lietuvizką stenographišką raszta per Jurgi Kuoksztą, lietuvį, isz Labotakių. „L. Ceitunga“ rodyja lietuvizkoms draugystėms tą raszta atspausdinti ir paskleisti tarp žmonių, kad isz jo pasinaudotu.

— Kunigas Pipiras isz Klaipėdos rengia naują lietuvizką gramatiką, kuri skirsis nuo visų kitų lietuvizkų gramatikų. Laukiam!

— Priekulėje tapo lietuvizkai įžegnota 58 vaikai ir 60 mergaičių. Viso 118. — Sauguose tapė įžegnota 18 vaikų ir 36 mergaitės. Sauguose ilgą laiką buvo kunigu Kristupas Jurkszaitis, dabartinis redaktorius „Tilžės Keleivio“, kuris lietuvizkus įžegnojimus buvo nupuldęs nuo 100 ant 25. Dabar Sauguose yra kunigu Kalanke, bene mozuras, kuris lietuvizkai vaikus daugiau mokina negu Jurkszaitis. — Klaipėdoje vaikų ir mergaičių tapo įžegnota 109. — Pikupėnuose tapo įžegnota 11 vaikų ir 9 mergaitės. — Rusnėje įžegnojo 15 vaikų ir 22 mergaites.

— Tilžėje jau pradėjo elektriški strytkariai važinėti po gatves.

— Philadelphijai parapijonų tāsynes su kun. Kaulakiu tēsėsi tolyn. Žmonelės deda net po \$5,00 ant provų, kad iszgelbėti savo bažnytėlę nuo pražuties. Kun. Kaulakis laikosi po keletą policijantų apsisergėjimui nuo įnirsusių parapijonų. Kas isz to viso iszeis, negalima pasakyti dar, bet abi szalys sžaunei isztusztins kieszėnius. — Tāsynes vienok niekur nepasibaigs, kur kunigams suteiktą savvalę parapijonai norės atimti, aprubežiuoti. Parapijonai jug dar niekur nelaimėjo skųsdamiesi ant kunigų. Tulų nusikratė neduoda-

mi jiems jokio cento, kas parapijonų yra vienatiniu ginklu. Per provas sunku su kunigais laimėti, nes provininkai tokiuose atsitikimuose tik pasipelnymo jieszko. Lietuviai norėdami turėti pakajų su kunigais, tegul padaro su jais kontraktus ir tujų laikosi. Nepildant kontrakto galės lengvai tokį paszalinti ir pasijieszkoti kitą, kuris iszpildys kontraktą. Kunigai vėl lyg tyčioms erzinas su parapijonais ir visur stengiasi tik juos supjudyti. Koki bus vaisiai isz tokių darbų, pamatysime, bet gerų tikėtis negalima.

— Socialistų Darbo Partija isz Pittsburgo per „Ateitį“ užmano įrengti kooperatyvizkas ukės ir kviečia visus laisvamanius prie to prisidėti pinigais, kad butu galima nupirkti didesnę plotą žemės, kur paskui visi iszvien dirbdami pradėtu ukę. Užmanymas yra praktiszkas ir vertas įkunjimo. Kas nor prie to prisidėti, gal kreiptis pas

P. Lorentz,

2030 Sarah str.

Pittsburg, Pa.

— Praėjusę sanvaitę Pittstone buvo 40 valandų atlaidai, kur kn. Pautienius vieną vakarą paszventė „extra“ dėl pelėdų, kurios jį per Susiv. seimą labai iszgzadzinusios.

Isz Lietuvos.

Naujamiestis (Panevėžio pav.). Naujamiestio parapijoje klebonu yra Romualdas Styravicius, arba kaip jo lietuvizka pravardė Styras; jisai pirmaus gyveno Pabaiske, kur atsizymėjo lenkomanija. Jis yra pagarsėjęs tuomi, kad daug valgo, ilgai miega, brangius gėrymus geria ir yra didelis lupikas varguolių žmoneliu, nes kur jis tiktai gyveno, mokesčiai už visokias tikėjimiskas apeigas, buvo neiszasakomai dideli. Dabar Žemaičių vyskupas pakėlė jį

ant Kauno seminarijos inspektoriaus — lietuvystės giltinės, nes jis lietuvystei seminarijai neduos nei pasirodyti. Kun. Styras turėjo savo tikrą dėdę klebonu Pabaiske, kuris netik Pabaisko lietuvius sulenkino, bet ir didelius turtus susikrovė, kuriuos kun. Styruai paliko. Kun. S. dabar savo turtą ant szimto tukstanczių skaito.

Naujamiestiečiai visur jieszkėjo pagelbos, kad tik iszsiliuosuoti nuo lupiko, bet niekur užtarytojo nerado, nes kiekvienas bijojo ir iszsizioti priesz tokį „Jo Mylistą“. Tik vyskupas susimilo ir paėmė pas savę, ant seminarijos inspektoriaus.

Labunavas (Kauno pav.). Czion yra kunigas Juozas Masilionis, jaunas dar vyras, bet jau apszcziai pinigų nuo vargdienių žmoneliu pririnkęs, kuriuos lupa be jokio pasigailėjimo. Kun. Masilionis da kamendorium budamas atsizymėjo mokėjimu paskutinius gražius nuo vargszų artojų iszvilioti. Neziurint jau to, kad už viską lupo kaip žydas, arba kalėdodamas stropiai rublius rinko, bet norėdamas, kad vyskupas jam greičiaus kleboniją duotų, sulupo nuo vargdienių daugiau kaip 600 rublių ir nuvezė vyskupui sakydamas, jog žmonės isz liuosos valios ir didžios meilės, savo vyskupui, jam paraginus, tuos pinigus sudėję ir troksztą kad per jo rankas vyskupas tuos pinigus priimtų. Tokiu budu vyskupas su pasigėrėjimu tuos pinigus priėmė ir kun. Masilioniui kleboniją davė. Ko tas pinigas negal?

Lietuvis.

Pirkimas žemės Lietuvoje. Maskolizski laikraszcziai placziai raszo apie naują valdžios padavadijimą, daleidžiantį katalikams pirkti žemę sziaurvakariniame kraszte, taigi Lietu-

voje ir Lenkijoje. Pasirodo vienok, kad valdžia nebuvo visiszškai uzdraudusi įgyti aprubežiuotą žemės plotą, tik vietiniai maskolizski urėdninkai, saviszškai pasielgdavo pagal savo norą ir nužiurėjimą, iszduodami pavelijimus žemę pirkti. „Peterburgskija Viedomosti“ patalpino gana asztrų straipsnį, kuriame nurodo, kaip savvalizškai pasielgdami valdžios reprezentantai sziaurvakariniame kraszte nepaveldavo pirkti žemę katalikams (lietuviams ir lenkams), vienok galėdavo pirkti vokiečiai, žydai, prancuzai, visi svetimszaliai ir tt. neziurint jų tikėjimo, nors jie maskolizkos kalbos visai nesuprasdavo. Valdžia matydama tuos neteisingsumus, pasiryžo tą blogą praszalinti. Laikrasztis pakelia klausimą, kodėl svetimi gaivalai, atsibastę isz kitur, turėtu turėti daugiau tiesų, negu vietiniai gyventojai, geriau numanantieji reikalus szalies. Mislis naujo padavadijimo yra, kad katalikai nors ir žemiau stovintieji už maskolius ir skaitomi ukėsais antro skyriaus, vienok isz ekonomiszkos pusės turėtu buti pirmesniais už svetimszalius.

Nors tas naujas padavadijimas mažai ką pagerins padėjimą žemės ir žemvaldžių sziaurvakariniame kraszte, kadangi maskolizski satrapai ir toliaus elgsis kaip jiems patinka, vienok czion svarbus dalykas, kad valdžia gauna persiludyti, jogiai jos įstatymai nevisada atnesza naudą, bet prieszingai tankiai gana daug užkenkia. Ar valdžia su laiku neapsiziu-rės, kiek jai kenkia ir uzdraudimas spaudos lietuviams ir ar nebandys iszpalengvo ir tą blogą praszalinti?

Kauno gub., Sereščiaus parapijoje, vieno ukininko sunus parėjęs isz Amerikos pirmiausiai užėjo pas savo kaimo karciamniką žydą, kad atiduoti

jam 7 rub. kuriuos buvo pasiskolinęs pirm isėjimo į Ameriką. Atlikęs savo reikalą su žydu, jis skubinosi pas tėvus, tuomi labjaus, kad jau buvo vėlu. Eidamas namon ji mislijo kaip jį priims tėvai, ar pažis sesuo, kurią jis paliko maža mergaite. Jam užėjo ant mislių neiszsiduoti ir ziurėti, kaip greit jį namiszkliai pažis. Įėjęs į grinczią ir matydamas, kad jo nieks nepažysta, nes buvo dailiai apsirėdęs, o 8 metus iszbuvus Amerikoje buvo nekiek atsimainęs, užklausė, ar nepriimtų jį ant nakvynės. Tėvai skundėsi neturtingi esą, tai dėl geresnių pakeleivių nei vietos tinkamos neturį kur paguldyti; keleivis sakėsi esąs pirklys isz Peterburgo, turėjęs reikalų apielinkėje ir važiuojęs į Vokietiją, labai esąs nuvargęs ir pergulėsęs bent kokioj vietoj, kad tik iszsimiegoti. Galiaus tėvai sutiko priimti jį ant nakvynės ir jo sesuo paklojo jam guolį ant suolo. Jis pirm miego davė seseriai 50 r. neva už paklojimą ir parodė, kad turįs daugiaus pinigų. Sesuo labai nusidžiaugė gavusi tiek daug pinigų, parodė tėvui ir motinai ir jie pradėjo kalbėti tarp savęs, kiek jis galįs turėti pinigų, kad tiek daug duodąs už guolio paklojimą ir galiaus motina su dukteria susitarė papjauti keleivį ir visus jo pinigus paimti ir pasisakė tėvui, ką jos norį padaryti. Tėvas, nusistebėjęs, sakė, juog užtenka ir tų pinigų, kuriuos davė, už teip menką guolį, tegul jis buna sav gyvas ir rytoj iszsimiegojęs sav sveikas toliau tekeliuoja. Bet pacziai su dukteria bekaulijant ir tėvas davėsi prisikalbint ant žmogzudystos ir visi sutarė keleivį papjauti. Tėvas vienok sakė, kad jo gyslos drėba, kad tokį darbą atlikti, jis sakėsi eisęs pas Judelį iszsigerti gero sznapso, tai tada gal ir galėsęs keleivį nužudyti. Nuėjus į

karczią, kaip tik jį zydas pamatė, tuojaus suszuko: „Nu, Mikai, tu su linksma naujienu atėjei“. Kada žmogelis klausė, kodėl ir su kokia naujienu jis atėjęs, zydas atsakė: „nu, juk tavo sunus, Kasparas, parėjo isz Amerikos, jis pas manę jau buvo“. Žmogui toptelėjo į galvą ar tik tas pakeleivingasis pirklys nebus jo sunus ir jis nieko negėręs skubinosi namon kad su sunumkas neatsitiktų. Prieinant prie namų jo pati ir duktė iszbėgo jį pasitikti ir pasigyre, kad juodvi ir be sznapso su keleiviu apsidirbo. Kada tėvas pasakė joms kas tas keleivis per vienas, visi iszvirto ant žemės, atsipeikėję skubinosi į grinczią ir isz tikro pažino, kad tai jų Kasparas.

Matote, broliai, kaip kartais atsitinka. Pinigai galvažudžiai ir isz kitur parėjus, geriaus nesislepti, o ypacz su pinigais nesigirti, nes pinigai gali ir gerą žmogų į pagundą įvesti. *V. M. Sabonis.*

Politiszkos žinios

Amerika. Rinkimų trucks mas nutilo ir pergalėjusi partija pradeda visokius iszriktavimus, kaip vėl per kelis metus szalį saviszklai valdyti. Priesz rinkimus viskas buvo apytkę, mat turinczioji savo rankose valdžią partija, liovėsi su visokiais projektais, reikalaujancziais didelių iszskaszavimų, arba tokių kurie vien tik jai ant naudos iszeitu, kad tuomi savo gaspadoriavimu nesuerzinti balsuotojus. Po rinkimų viskas tarsi atgijo, ir jau isz anksto rupinasi apie padidinimą kariaunos, laivynės ir t.t. Amerikos kariauna susidėjo isz 25,000 kareivių, tik priesz pradėjimą karės su Ispanija kongresas pavelijo daugiau du pulku artilerijos, taigi prasidėjus karei Suv. Valstijos turėjo 27,000 kariaunos. Pasibaigus karei kada reikėjo

paleisti kariauną ir liuosnorius, Amerika turėjo didelius pulkus Kuboje ir ant Porto Rico, o kurių negalėjo visiszklai atszaukti, nežinant kaip dalykai virs, ypacz su gyventojais Kubos, kurie buvo labai neramus, tiek laiko kovoję priesz Ispanų priespaudą ir nežinodami ko laukti nuo amerikonų, kurie pasibaigus karei nei nemislijo nuo Kubos iszsikraustyti. Tame pakilo karė su pilpinieciais, kurie ilgai kariauė, kad iszsiliuosuoti isz po Ispanijos jungo, nenorėjo kitų neprasztytų-atėjunų pradėjusių isvieszpatauti nuo ispanų nupirktose salose, nors tų salų gyventojai ir sakė kad jie nepripažino ispanų valdžios ir paczius ispanus buvo apsiemę isz Pilipiniszklų salų iszvyti, taigi Ispanija neturėjo ką nei parduoti. Valdžia isz sykio pamatė, kad jau nekalbant apie kitas vietas, Pilipinuose, reiks užlaikyti daug kariaunos, o czia reikėjo paleisti liuosnorius liekant tik su saujale. Kongresas matydamas tai, pavelijo prezidentui užlaikyti per du metu 65,000 kariaunos, o jei butu reikalas, tai imti liuosnorius kad turėti 100,000. Pasidėkavojant tam pavelijimui, valdžia apart pulkų Kuboje ir ant Porto Rico, galėjo Pilipinuose laikyti 65,000 kariaunos, teipgi, esant reikalui, ir į Kinus nusiųsti kiek reikėjo. Laikas paimtų ant dviejų metų baigiasi Liepos mėnesyje ateisiančių metų ir juos paleidus Suv. Valstijos vėl liks tik su 27,000, o jiems Pilipinuose reikia penkeriopai daugiau. Komentantas Amerikos kariaunos gen. Miles, apskaitė kad kariaunos reikia laikyti mažiausiai 85,000, ministeris karės norėjo 100,000 su virszum, laikraszcziai-gi, net ir tie kurie yra prieszingi dideliai armiai, raszo, kad valdžia turi turėti daugiau per 60,000 kariaunos kad užlaikyti tvarką ant užimtų salų ir saluczių, ku-

rias Amerika „valdo“. Greta skaitlingesnės kariaunos, reikia ir didelę laivynę turėti, kad priesz Europą pasirodyti, ar parėjus reikalui apsiginti. Ką pirmsni kongresai pavelijo yra statoma kelios deszimtys kariszklų laivų, keletas danei nepradėta, ir komisija, paskirta laivynės ministerijos, perziurinti stovį laivynės ir jos reikalus pareikalausenti nuo kongreso daleidimo statyti dar keletą naujų laivų, visokių skyrių. Net „Moskovskija Viedomosti“ iszsitarė, kad toks ruoszimasis buti galinga, kaip ir kitos vieszpatystės davės Suv. Valstijas iki to, kad turės pastoti monarkija.

Pietinė Aprika. Gen. Roberts negalėdamas pergalėti burų apsiemė pasinaudoti taktika ispaniszko gen. Veyler'io ant Kubos ir suvaryti visus gyventojus į didesnius miestus, kur juos galėtu atlaikyti nuo paszelpimo kariaujanczių burų. Pasirodo, kap anglų pajiegos toli yra per mažos galutinai pergalėti burus, ir kad anglai nors skaitomi už apszviestą tautą, griebiasi už nuožiausio budo vedime karės. Kaip toks suvarymas gyventojų į didesnius miestus Kuboje iszszaukė visų protingų žmonių pasibjaurėjimą ir iszikiszimą Amerikos, teip lygiai gal iszeiti ir pietinėje Aprikoje anglams su burais, už kuriuos teipgi visi pilantropai užstoja ir greitai gali iszikiszi tarpan Maskolija arba Prancuzija, o tada Anglija turėtu pasitraukti isz pietinės Aprikos respublikų, kaip Ispanija isz Kubos ir Pilipinų. Prezidentas Kruegeris jau parkeliavo Europon ir pane-dėlyje tapo iszkilmingai priimtas Marseille, Prancuzijoi. Isz Marseille prezidentas keliaus į Paryžių, paskui į Olandiją ir Belgiją. Anglija nujausdama prez. Kruegerio kelionės pasekmes, mėgino užginti priėmimą visokių daiktų

ant laivo, kuriuos ketino prez. paimti. Kruegeris vienok padarė teip, kad Anglijos mieris likosi be pasekmės ir visi daiktai, archyvai ir pinigai, pateko į paskirtas vietas. Net Vokietijos stengimasis užgrėbti respublikų pinigus nieko negelbėjo ir turėjo atsitraukti. Kad vėl Vokietija neprisikabintų, archyvus nugabeno į Italiją kuriuos pagarsins ir išrodys, kad Anglijos kolonijų ministerio Chamberlaino buvo daromos visokios intrigos, kad užgrėbti abi respublikas dėl savo naudos.

Burai karę veda tolyn be jokio pertrukio. Komendantas Louis Botha Rosendal'e, siaurruytinėje dalyje Transvaaliaus įrengė naują valdžią su \$750,000 kapitalo dėl mokėjimo algų kariaujantiems burams po \$1,20 už dieną. Komendantas Abel Erazmus su 2000 burų, 1000 vežimų ir 12,000 gyvuolių yra kalnuose pas Oliphant upę, Transvaaliuje. Burų virszininkai išleido apgarsinimą, kad visi burai padėjusieji ginklus vėl imtusi už jų ir kariautu pries anglus po grasme mirties.

Anglai turėjo pasitraukti iš Vryheid į kalnus rytinėje dalyje Transvaaliaus, nes burai buvo pasirengę sugriauti miestą. Pas Edengburg, Oranijoi, anglai burus atmusę; burai nužudė 75 savųjų užmusztuose ir sužeistuose. Sziurinėje Oranijoi pas Harrismithe anglai nužudė 20 užmusztuose, 37 sužeistuose ir 21 pateko į burų rankas su didele kaimene jauczių ir avių. Burai net 20 vietų išardė geležinkelį tarp Bloemfontein ir Orange upės, teip-gi nukirtę telegrafų dratus tarp Kimberley ir Belmont. Burai visose szaliose pradėjo anglams sunkenybes daryti kad juos alsinti ir traukiant szian ar ten užpulti iš nežinių.

Rytinė Azija. Viskas eitu

greičiaus prie galo, jeigu tarp vieszpatysezių butu sutartis. Dabar ko viena reikalauja, tai kita atmeta arba nepritaria kitos reikalavimams ir dėlto negal prieti prie galo. Visos vieszpatystės veik norėtu isztumti laukan Angliją ir dėlto vienyjasi; tam dabar geriausias laikas, nes Anglija Kinuose turi nedaug kariaunos. Tarybos su Kinų valdzia nepaslinko pirmyn. Vieszpatystės reikalauja nubaudimo myriu sukeltojų maiszto, o Kinų valdzia pasizadėjo juos tik su mesti į kalėjimą ant viso gyvenimo, bet tasai pažadėjimas ir be vertės, nes tų kaltininkų rankose yra visa valdzia ir jų nubausiti Kinų valdzia neįstengs, kadan-gi su jeis eina iš vien kariauna ir gyventojai.

Pagal nesutarimą valdžių, nesutaria nei kareiviai. Ant Peiho upės ties Tientsin, prancuzai neatidarė savo tilto, kur turėjo praplaukti valtys su amerikonų transportu ir turėjo užtrukti net 5 valandas. Amerikoniszkas apicieras su sivaidijo su prancuzais ir tie jam botagu iszszveitę nugarą nugabeno į savo areisztą. Amerikonai lydinti transportą užszoko ant tilto ir prancuzus sumetė į vandenį. Iš to ką tik neužsidegė kova. Virszininkai abiejų szalių rods susitaikė, bet kareiviai sznairuojasi ir vieni kitiems nuoszaliui pasigavę peria kailį ir dabar prancuzai per savo tiltą amerikonų visai neperleidžia. Korporalą Hughes, kuris norėjo varu prancuzų tiltu pereiti į kitą pusę upės, prancuzai nuszovė.

Maskolija. Caro liga pakelė truckszmą ne tik tai Maskolijoje, bet ir kitose szalyse. Urėdiszkai buvo garsinama, buk caras per daug užsiimdavęs reikalais karės su Kiniais, kas jo svekatą labai susilpninę ir jis apsirgęs nuo nesveikavandens Livadijoje Kryme, kur

jis dabar gyvena, nors tokiam garsinimui nieks netikėjo. Kiti minė, kad jam retkarcziais atsiliepia kirtis su lazda per galvą kurį gavo seniaus keliaujant Japonijoje nuo vieno vyro už mergą. Iš Romos pasklido žinios, buk caras esąs užnuodintas, bet daktarai sako, kad nieko ypatingo ten nėra: caras nepaisydamas ką ir kaip jis valgo, abelnai yra silpnos sveikatos ir dabar susirgęs, keltą dienų lovoje iszgulėjo. Tai ir viskas.

Maskolija, kaip matyt, daro pliausus, kad užpulti ant Indijų Azijoje, kurias dabar valdo Anglija. Karės ministerija ragina apicierius, stovinczius Taszskente ir kitur gerai susipažinti su Indostanu ir aplinkinėmis szalimis teip-gi yra paskyrusi pinigiszkas premijas apicierams, kurie greičiaus iszmoks yvairias rytų szalių kalbas.

Vokietija. Vokietijoje daug truckszmo padarė bene tyczia parengtas paczių ciesoriaus sargų pasikėsinimas ant ciesoriaus gyvasties. Lankantės ciesoriui mieste Breslau ir važiuojant į kirasierų kazarmes dideja gatve, kokia tai moteriskė metė į ciesorių peiliu, su kuriom mėšą kapoja ir pataikė — į pasturgalio ratą. Nei neminėtume apie tokį atsitikimą, jeigu nebutu žinoma, kad daugelis tokių pasikėsinimų ant gyvasties vieszpaczių, buvo surengta jų paczių su pagalba policijos, kada jiems rupėjo atkreipti atydą ant savęs, arba iszszaukti daugiaus sanjausmo dėl savęs, tarp isztikimų pavaldinių ir pakelti savo puolanczią įtekmę, kaip keletas tokių „pasikėsinimų“ vėliaus iszsziaiszkino. Tas pats, regisi, bus ir czionai. Ciesoriui Wilhelmui rupinantiesi apie iszdavimą nekurių naujų įstatymų, apie padidinimą kariaunos ir laivynės, apie užbaigimą ergelio Kinuose, kur jis

be žinios parlamento, viską saviszkai riktuoja, rupėjo, kad sziek tiek truckszmo padaryti, kad visų atydą atkreipti ant savęs. Laikraszcziai tuojaus pagarsino, kad toji moteriskė — Selma Schnapke — yra beprotė, taigi ją patalpino kokiam prieglaudės name, kur ji gaus užlaikymą kolei gyva. Ciesorius-gi lyg žinodamas kas tiks iszvažiuo su visu greitumu nieko nepaisydamas ant atsitikimo ir sėdėjo isz kitos pusės, negu į jį buvo peiliu mesta, nes nuo pavojingos pusės sėdėjo kunigaiksztis Saxon — Meiningen'o. Ciesorius, kaip matyt, nors isz dalies atsiekė, kogeidė.

Dalis darbu.

Minneapolis, Minn. Prasidėjus szalcziams ir negalint prigabenti Mississippi upe medzių, sustojo visos lentų pjovinyzios, kur neteko darbo 5000 darbininkų.

Tampa, Fla. Czion sustraikavo 2000 darbininkų cigarų darbavietėse reikalaudami pripažinimo unijos.

Milwaukee, Wis. Geležies liejinyzijoje Illinois Steel Co. tapo numazintos algos dėl 800 darbininkų ant 5%.

New Bedford, Mass. Whitman'o audimų pabrėke sustraikavo 200 audėjų, reikalaudami pakėlimo algos.

Terre Haute, Ind. Visų angliakasyklų sustraikavo visi maszinistai, reikalaudami pakėlimo algų. Dėl maszinistų turėjo pertraukti darbą 7000 kalnakasių. Ketverių kasyklų savininkai jau iszpildė straikierių reikalavimus ir tose pradėjo dirbti.

Mingo Junction, Ohio. Geležies liejinyzia National Steel Co. numazino savo darbininkams algas nuo 20 iki 60% ir įvedė 12 valandų darbo laiką.

Westery, R. I. Czion buvo sustraikavę italai darbi-

ninkai ir pradėjo kelti ermyderius, ko išsigandę darbdaviai pakėlė reikalaujamas algas, bet paszalino nuo darbo straiko sukeltos.

Ashley, Pa. New Jersey gelzkelio taisymano vagonų dirbtuvėse tapo numazintos algos visiems darbininkams nuo 14 ant 12 ct. už valandą.

Youngstown, Ohio. Keturiuose geležies liejinyčiose tapo numazintos algos visiems formų taisytojams ant 50-75 ct. ant tonos, o kitiems visiems darbininkams nuo 4 iki 6%.

Pittsburg, Pa. Pittsburg Coal Co. užmanė naują būdą, padaryti darbininkus dalininkais kasyklų nutraukiant jiems kas savaitę po \$1,00 iš algos. Darbininkai turėję visados darbo, bus įsteigta pagalba tikusis nelaimėi ir myriui, ir negalinti jau dirbti darbininkai gautu užlaikymą. Tokiu būdu toji kompanija nori pavergti 20,000 darbininkų. Kaip dalysis užpelną, apie tai visai nemini.

Indianapolis, Ind. Kalnakasių unija užmanė suorganizuoti ir suvienyti visus kalnakasius bei dirbancius prie kasyklų maszinistus, kad sustraikavus išzlaimėti, kad nebutu „scabsų“.

Isz Amerikos.

Duszių ganytojai.

Utah valstija, tai mormonų (mormonų tikėjimas daleidžia vienam vyrui daug paczių laikyt pagal turta; kuomi turtinagesnis, tuom gal turėti daugiau paczių) vieszpatystė. Mieste Salt Lake City yra mormonų vyriausia dvasiszkiija, susidedanti isz 12 apasztaų, 58 patrijarkų, 3,835 mokintojų, 3163 augszte-nių kunigų, 11,000 senesnių kunigų, 1500 vyskupų ir 4,400 dijakonų visose szalise. Mormoniszkos sektos iszpažintojų yra 127,394, kur po vieną ganytoją iszpuola ant 6 duszelių.

Prapuolę gromatos.

Paczo virszininkas isz Washintono pagarsino, kad nuo 1 Liepos 1899 iki 1 Liepos 1900 tapo prisiusta 7,539,158 gromatos į „Dead Letter“ ofisą, kurios negalėjo buti priduotos ypatoms pagal adresą, nes jų nesurado, ir nebuvo galima jų sugrazinti siuntėjams, kurie nepadėjo savo adresu, kiti nei paraszo, kur tokių gromatų buvo 85,000. Toliaus vėl 50,533 gromatose rado \$44,140 pinigais ir \$1,092,505 visokiose pinigines popierose. — Nuo 1 Liepos 1898 iki 1 Liepos 1899 skaitlius prapulusių gromatų buvo 6,855,983. — Kad nedingtu gromatos, visados reikia ant gromatos arba ant kitos pusės koperto užrasyti savo (siuntėjo gromatos) adresą; tada, jeigu gromata nesuras adresato, sugrysz atgal, siuntėjui ir neprapuls.

Ką kunigai veikia?

Kun Pangonis (turbūt lietuvis) isz Grand Rapids, Mich. visaip persekiojo kelias vietines lenkiszkas draugystes už prigulėjimą prie „Związko“, ypacz „Towarzystwo Przemysłowe“ jis labjausiai ganabijo, kadangi, anot jo, jeigu nesirupinti, tai veikia visa parapija prigulės prie jos, o per ją prie „Związko“, kuris iszsiluosavęs isz po kunigų valdzios, žymiai pakilo. Galiaus vieną nedėdienį jis isz sakyklos užsakė, kad ant rytojaus bus „extra“ susirinkimas parapijinės Szv. Vaitiekaus draugystės ir kad visi privalo susirinkti del svarbių reikalų. Susirinkus, kun. nors neprigulėdamas į draugystę, atidarė susirinkimą ir pats užėmė vietą pirmsėdžio, visaip niekino „Związką“ ir ant galo, iszsiėmęs savo apdirbtą rezoliuciją, padavė rasztininkui draugystės perskaityti, o pagal kurią visi prigulintieji prie „Związko“ turi tos organizacijos iszszžadėti, arba, isz Szv.

Vaitiekaus draugystės pasitraukti. Czion tulas F. Mazurkievicz, viens isz darbsztesnių lenkų, priesz kurį kun. Pangonis labjausiai varėsi, pakėlė protestą prieszai rezoluciją, kad jis gališ prigulėti kurjam patinka ir jeigu jis iszmesę, jieszkosę teisybės per provą. Kunigas kuone su aszaromis meldė savo „viernus“ parapijonus dėti pinigus ant provos, kad iszvesti tokį sanarį, kuris pasidrasino, kalbėti priesz kunigą.

Teip ir atsitiko: Mazurkievicius drauge su kitais iszmesztas isz draugystės, kreipėsi į sudą, draugystė gi, kurstoma kunigo, dėjo pinigus ir prova traukėsi per 8 mėnesius bet galop draugystė praloszė. Sudas pripažino, kad Mazurkievicius tapo iszmesztas neteisinaigai. — Neszoksi pagal kunigo smuiką, busi visur persekiotas ir paniekintas.

Bjaurus darbas.

Ties Limon, Col. baltveidziai sudegino muriną Preston Porter, kuris buvo užmuszęs mergaitę Louise Frost. Atėmę ją nuo szerifo per 3 valandas darė prisirengimus, kol stirtą padegė ir, kas įstabiausia, laukė, kad žmonės susirinktų pamatyti, ką jie gali padaryti. Kitų buvo užmanymas į szmotus sukapti pirm sudeginimo. Jis tapo pririsztas prie rėlės įkaltos žemę, apkrautas malkomis, kurias apliejo karosinu ir uždegė. Kada nudegė virvė su kuria buvo pririsztos jos rankos, jo kunas persviro per ugnį ir tik kojos laikėsi pririsztos; tada žmonės prineszė da daugiau malkų, sukūrė didesnę ugnį apie jo kuną, nepaisydami jo kanczių ir riksmo, kol jis sugruzdėjo.

Sztai ir civilizuoti žmonės! Jeigu kas prasikalto, tai yra įstatymai kaip nubausti, nepavirstant į laukinius, patiems žmogzudystą nepapildant. Baltveidziai nepasiziuro, kad

jie da arszesnių bjaurysezių padaro negu murinai. Valdžia teipgi nebando tokius pasibjaurėtinius atsitikimus persekioti, kadangi jai labiau rupi vesti kraugožingą karią su gyventojais tolimų salų, kurie norėdami but laisvais, nenori pasiduoti po valdzia Amerikos kapitalistų. Valdžia turėtu ir namieje darbo, kad nors kiek suvaldyti savo laukinius gyventojus.

Paminklas isz anglių.

Yra rengiama pastatyti paminklą isz anglies mieste Summit Hill, Pa. atmincziai Philip'o Ginter'io, kuris priesz 109 metus, atrado kietaisias anglis. Ginter'is gyveno gariose isz rąstų pasistatytoje grintelėje, užsiimdamas medziokle. Kartą, medziodamas bandė iszsikepti nuszautą pauksztį, ir susikuręs ugnį, apstatė isz szalių juodais žvilgancziais akmenimis, kad ugnis geriaus laikytusi ir kaip jis nusistebejo, matydamas tuos akmenis užsidegant ir daug kaitros iszduodant. Nuo tada jis pradėjo rinkti tuos juodus akmenis kur tik rasdamas ir nesztiesi namon kurinimui. Gandas apie tai pasklido ir žmonės vėliau pradėjo ir giliau po žeme jieszkoti. Tai buvo apygardose miesto Mauch Chunk, Pa., kur pirmiausiai kietaisias anglis pradejo kasti.

8 metus kalėjimo,
už 10 ct.

John Welch isz Syracuse N. Y. tapo prasudytas ant 8 metų ir trijų mėnesių kalėjimo už pavogimą 10 ct. Jis tą 10 ct. pavogė įlindęs į svetimus namus ir tai 24 valandose po iszleidimui jo isz kalėjimo, kur buvo atkalejęs metus ir 3 mėnesius teipgi už įlindimą į svetimus namus.

Povandeniniai laiveliai.

Electric Boat Co. isz Elizabeth, N. J. stato szeszis povandeninius laivelius, pagal modelį John'o Holland'o; pen-

kis Suv. Valstijų valdžiai, o vieną sav. Tas paskutinis yra baigiamas ir statytojai ketina su juomi perplaukti per Atlantiką į Europą po vandeniu, kad parodyti jų naudingumą. Kovo mėnesyje jie pasitiki padaryti pirmą kelionę iš Suv. Valstijų į Kubą ir teip išbandžius leistiesi per didžurį apsisistojant ant salos Bermuda iš ten į Portugaliją pietinėje Europoje. Jie tyeziomis nori keliauti, kada bjauriausias oras, vėtros ir didelės bangos, kad parodyti jogiai jų povandeninis laivelis gali leistiesi į tolimą kelionę imant iki valiai kuro ir reikalingų daiktų. Czion jau pirmiau buvo daromi bandymai su Holland'o iszrastu povandeniniu laiveliu, kurį valdžia nupirko. Vokietijoje garsus laivininkystės architektas, profesorius Busbey, blogai atsiliepė apie teip statytus laivus, teip-gi ir anglas Thornycroft. Už tai Holland'as, iszradėjas povandeninių laivelių, ypacz nori parodyti jų praktiškumą.

Isz Argentinos.

Szj metą mūsų provincijoje, Entre Rios, ukininkams prasitai einasi, nes pradėdant nuo pusės Gegužio mėn. daugiaus buvo lytaus negu giedros. Gegužio, Birželio ir Liepos mėnesiuose czion yra sėjami kviečiai, bet szj metą nors pasėti, nekuriuose vietose, daugiausiai prapuolė, teip, kad kitur bandėme isz naujo sėti, nors ir mažai ant to pasitikėdami. Czion ukininkai yra pratę daug javų sėti, bet szj metą, nei pusę negalėjo pasėti, o lytus da vis nesiliauja. Rugsjutyje ir Rugsėjyje jau yra per vėlu sėti, bet ką padarysi, kad kitaip neiszpuola. Jeigu lytus apsisototu, tai bus laikas sėti vėlybesnius javus.

Entre Rios provincijoje ant geležinkelių sumažino darbininkus ir jiems algas. Kur

iki 15 Rugs. dirbo 9 darbininkai ant 8 kilometrų gaudami ant dienos po 1 pesą 70 cent. (77 ct.) dabar 9 darbininkai dirba ant 40 kilometrų, gaudami ant dienos po 1 pesą 40 centų (65 ct.), o ant valgio atlaiko po 50 centų, tai darbininkui licka 90 cent. (45 ct.) ant dienos. Kur dabar lytus nesiliauja ir lauke mažai dirbti galima, o 50 cent. ant valgio atlaiko, tai darbininkai kitą mėnesį dirba uždyką, tik už maistą ir savo drapaną plėsdami. O suvargimas žmonių czion neiszpasakytas; ateina pas ukininkus ir siulosi dirbti, kad tik duotum pavalgyti, bet ir czion nėra ką veikti, nes lytus nesiliauja.

Argentinoj gyventojų neperdaug, o žemės pakaktinai ir tarpais per kelesdeszintis mylių nerasi jokį gyventoją. Daugiausiai didžtūrcziai yra apėmę didelius plotus žemės, ant kurių gyvuolius augina. Yra plotai žemės per kiek szimty mylių, kur da žmogaus koja nepastovejo. Kitos vietos iszrodo gana dailios ir, rodosi, tenai butu galima visai puikiai apsigyventi, bet nėra kam, kadangi kiekvienas taikosi apsigyventi netoli nuo jurių arba paupiūs ar prie gerų kelių susineszimui. Czion, mus provincijoje tankiai yra per 10 ir 20 mylių geras ir pigus kelias vandeniu, bet apsigyvenusių prie tų kelių yra mažai. Žmonės daugiausiai susigrūdę į miestelius prie menkai apmokamų darbų, badauja, dirba dovanai, vaikszezioja pusnuogiai, kad net szlyksztu į juos žiurėti, o vis daugiausiai italai ir ispanai. O szios szalies žmonės tai visai nedarba ir minta kaip papuola, daugiausiai isz vagystės. Kaip papuola į kalėjimą, tenai gautina valgyti, o kaip paleidžia, tai vėl pjauja gyvulius laukuose ar kaip kitaip maitinasi ir vis sotus, nors pusnuogiai.

Argentinoj gali gauti žemės

kur tik pasisuksi; savininkai didelių žemės plotų duoda žemės, gyvuolius, sudynus valgymui ir daugelį reikalingų daiktų, o kas užauga ant žemės, tai jie paima pusę; o jeigu kuris turi savo sudynus ir reikmenes, ir savo sėklą pasirupina, tai duoda žemės savininkui tik ketvirtą arba penktą dalį ir tokiu budu ir beturtis gali pralobti, jeigu tik netingės dirbti.

Asz velyju lietuviams važiuoti į Argentiną, ypacz kurie norėtu žemdarbyste užsimti, nės czion ukininkai per isztisus metus aria, sėja ir kerta; vienus javus sėji, kitus valai nuo dirvos; jokių gyvuolių nereikia szerti ar liuobti. Didžiausias ukininkų vargas yra su kuliomoms maszinoms, nes czionai nėra kitokių, kaip tik didelės garu varomos ir tokias nevysi gali isztaisyti, o turintieji maszinas didžtūrcziai, labai biednesnius skriaudžia ir nei viens negal su jeis konkuruoti.

Jeigu mes galėtume gauti tokias su arkliais, kuliomas maszinas, kaip Lietuvoj daugelis turi, tai daug pinigų suczėdytume. Lankydamasis mieste Buenos Ayres, klausinėjau, bet negalėjau dažinoti, kur butu galima gauti su arkliais arba jaučiais kuliama masziną. Agentai tiek man pasakė, kad visos maszinos yra pargabenamos isz Sziaurinės Amerikos, bet tokių nieks nereikalauja szioje szalyje, taigi jie nei nelaikantį.

Justinas Szkapelis.

Isz lietuviszku dirvu Amerikoje

Westville, Ill. Vaidai parapijoje, kaip matyt, baigsis, nes parapijonai, neatradę teisybės pas dvasiszką valdžią ir po visų provų, viską palieka kunigui. Rods, mes turėjom smarkų komitetą ir visi tikėjomės, kad gausime virszų, o ne kunigas, bet mus vyrams

įgriso tąsynės ir provos su kunigu per visą laiką, prie ko jie szauniai nuvargo, taigi pakratė rankas nuo visko. Ant A. Apanaiczio kunigėlis du sykiu buvo varentus iszėmęs, bet sykį pats užsimokėjo kasztus; kaip atsitiko su antra prova — negirdėjau nieko, gal pats kunigas provą nudildė.

Parapijos komitetas buvo bandęs neduoti kunigui kasos ir net pas vyskupą važinėjo, kad duotu kitą kunigą, bet tas atsakė, jog kito kunigo neturįs ir visai neklausė komiteto pasiskundimų. Kunigas vėl iszpludo komitetą kaip tik mokėjo. Matote bažnytėlė padovanota vyskupui, tai ko ir benorėti. Ir ką gal rupėti mūsų reikalai tokiam vyskupui? Argi vyskupas padarys teisybę, acidarys akis kam? Kunigas kartą užrakino bažnyčią, praneszdamas žmonėms, kad norintieji eiti į bažnyčią, turi užsimokėti jam po 50 ct. ant mėnesio, arba po 10 ct. už sėdynę — ir nuvejo savį kleboniją. Žmonės vis rinkosi ir kada jau galėjo buti apie 300 susirinkusių, kurie nerimastavo ir purijo, kunigas pasirodė isz klebonijos ir visi pradėjo rėkti ant jo. Kunigas matydamaš, kad gali blogai buti, smuko atgal ir liepė paszaukti policiją, kad iszvaikytų žmones nuo bažnytinio loto. Teip-gi liepė vieną suaresztuoti, ką vienok policija negalėjo atlikti, baimindamasi pakelti musztynę su žmonėmis.

Žmonės eidami į bažnyčią snekėjosi tarp savęs, kad kas nors turės buti tą dieną, nes anglai buvo iszsipylę ant ulyczių ir ką tai tarp savęs snekucziavosi. Vėliau dažinojome, kad jie buvo dagirdę, jog mus kunigas yra užsikvietęs policiją, taigi norėjo patirti, kas tarp mus dės. Pasirodė, kad kunigas rengė ermyderį, policiją buvo užsikvietęs dar pėtnyčioje.

Iszvaikius žmones ir po sar-

gyba policijos, kunigas laikė miszias, bet nežinia su kokia szirdzia, nes buvo kaip ant žarijų, teip, kad net Ostiją izmetė ant žemės, kurią vaikas paėmęs padavė. Žmonės pamatę, kas atsitiko, tik krupčiojo ir pecziais traukė, o kunigas paėmęs izs vaiko Ostiją, skubinosi toliau miszias laikyti, kad tik greičiaus atlikti. Per pamokslą bandė kunigas visą piktumą ant parapijonų nuvaryti ir pludo bei keikė tokiais žodžiais, kurių neapsimu parasztyti. Nėjoks dvaro kerdzius arba palaidnsukė bo-ba nebutu mokėjusi geriaus žmones izsdargavoti. Paskui buvo keletas aresztavojimų ir provų kunigo su parapijonais.

6 d. Rugp. buvo atvažiavęs dziakonas, airis, ir pasakė, kad kunigas prie kasos daugiau neprigulėjęs, viskas busė ran-kose komiteto. Teip kalbėjo kad nuramdyti žmones, bet kitaip padarė. Kaip žmonės nurimo, kunigas užsakė, kad mėnesines suneszi jam į kleboniją. Tokia veidmainystė visiems nepatiko ir komitetas nuvažiavo pas dziakoną teisybės jieszkoti, tas vienok pasakė, kad kasą turis valdyti klebonas, o jei kam nepatinka, gali prigulėti prie kitos bažnyczios, kurių yra pakaktinai. Tiek tai laimėjo komitetas ir parapijonai.

Iki szioliai, kiek matyt, žmonėms įgriso tasynės su kunigu ir jie pradeda atsitraukti nuo viso ko. C. C.

Springfield, Ill. Paplitus daugybei kunigų ir bažnyczijų Amerikoje tarp lietuvių katalikų, lietuviai liuterionai to dar neturėjo, apart misijonieriaus M. Keturakaiczio, kuris, szian ir ten važinėdamas, protestonams dievmaldystę laikė. Dabar jau, rodosi, ir protesto niszky kunigų nebus stoka, nes sziam mieste du lietuviai lanko Concordia College, mo kindamiesi ant kunigų.

Vienas izs jų, p. H. S. Brus taitis, jau baigia seminariją ir ateinancią vasarą tikisi lietuviams protestonams pradėti dievmaldystę laikyti; jis paeina nuo Jurbarko, Kauno gub. Antras p. Petras Drignaitis, izs kaimo Ožnugario, netoli Batakių, Raseinių pav. Kauno gub., da tik antras metas kaip pradėjo lankyti kolegiją.

Ar turint daugiau kunigų lietuviai įgaus daugiau apszvietimo, — negalima žinoti. Misijonierius Keturakaitis iki sziol dar nieko svarbesnio ne-nuveikė, apart nusipirkimo už žmonių aukas sav namų.

J. J. R.

Westville, Ill. „Vienybės“ num. 43, tulas „Klumpius“ bereikalo izsniekino Westville's lietuvius, kad kaziriavimas ir daužymas su krumpliais stalelių, — tai visas jų darbas. Man rodosi, kad raszytojas lyg nemato, kad Westville's lietuviai nesnaudžia. Czion yra T. M. D kuopa su 66 sanariais; politiszkas kliubas; agitavojame, kad sutverti kooperatyviszką draugystę; turime dvi pagalbines draugystes: Dr. szv. Petro ir Pauliaus, prigulinti prie S. L. A., teipgi ir atskirią kuopą bandome sutverti. Taigi klausiu ar kazirnykai galėtu tiek nuveikti?

Kad yra kazirnykų pakaktinai, arba ir tokių, kurie po kožnai izsmokesties dienai trankosi per naktis girtuokliaudami ar loszdami, nė ne misliju užginti, bet kitų kaltes nereikia kitiems primesti ir kaltinti nekaltus. Apraszant peiktinus pasielgimus nekurių mus lietuvių, nereikėjo pamirszi ir gerų darbų vestvilieczyų. Raszytojas gal ir aukų ant Paryziaus parodos bei kankintinių nepatėmijo?

Kurpius.

Lawrence, Mass. Atlankydamas savo draugus ir dažinėjus kad knygnas vardan Dr.

J. Basanavicziaus jau buna vakarais atidarytas, parupo ir man jį atlankyti. 4 d. Lapkriczio vakare nuėjęs tenai radau pulkulį tautieczyų ir manę linksmumas apėmė, matant jų darbavimąsi ant apszvietimo dirvos. Nors jų ir nedidelė kuopelė, bet, kiek macziau, jiems energijos prie darbo nestokuoja ir sumanesni lietuviai aizskina ir kitiems savo tautieczyiams naudingumą knygnono. Knygų, kiek macziau, turi pusėtinai, daugelį draugai yra suneszę ir K. Gediminas izs So. Bostono yra prisiuntęs knygų vertės ant \$14,00.

Darbai czion eina visai minkai, tai ir lietuviai nėra teip linksmi ir darbavimasis lėcziau eina, apart to dar nesuprantantieji mūsų tautieczyiams darbą trukdo. Pažiurėjus ant apystovų, tarp kurių jiems atsieina dirbti, drasiai galime sakyti: Garbė jums Lawrence'o lietuviai, darbininkai ant tautiszkos dirvos! Tegyvuoja jusų geri užmanymai ir darbai! Tegyvuoja Dr. J. Basanavicziaus knygnas! Skin-kite, tautiecziai, erszkėczius nuo mus tautiszkos dirvos nepaisydami trukdymų, valykim vortiaklius nuo mus akių ir proto, o su laiku ir trukdytojais susipras ir pradės darbuotis. Dirbkime dabar, nelaukdami kol mus protiszkos pajiegos susilpnės, kada jau busime per seni. Dirbkime visi, o izsvisim laimingą dienele. Tada galėsime izstarti: szalin izsgamos! lai gyvuoja Lietuva!

J. Smoleitis.

Reikalai

„Tėvynės Myl. Draugystės“

Penktoji knygelė „Vanduo ant žemės, po žeme ir virszuje žemės“ tapo visiems sanariams ir kuopoms izsziuntinėta. Prekė jos bus 10 ct. ne sanariams. Už atspaudinimą 4,500 egzempliorių užmokėta \$76,00.

„Ukininko“ redakcijai į Prusus bus izsziusta, kaip ir pirmesnių izsleidimų, už dyką 1,900 egz.

Knygutė „Kuomi žmonės gyvena“ tapo knygiaus izsziuntinėta kuopoms, kurių meldziame pardavinėti sanariams po 5 ct., o ne sanariams po 15 ct., kaip buvo nutarta.

Seniaus izsleistų knygelijų „Keistutis“ buvo visai izsziubaigus pas knygių, o „Orleano Mergelės“ buvo labai mažai, bet trumpiausiam laike knygius gaus izs Prusų abiejų po 800 egz.; tai-gi kuopos norinczios gauti kiek, tesikreipia prie centraliszko sekretoriaus, pagal kurio paskyrimą knygius prisiųs.

Norėcziau atkreipti atydą kuopų ant kasztų izsziuntinėjant knygas, ar kuopos norės, kad ir toliaus prisiuntinėti knygas apmokant izs centraliszkos kasos, ar jos panorės tuos kasztus paimti ant savės? Meldziu tą ant susirinkimų apszvarstyti. Kasztų pasidaro daugiau negu galėtu rodytiesi arba vėrtėtu. Izsziuntinėjus „Kelioną grovo Kyburgo“, centraliszkojo sekretoriaus buvo paliepta sukolektavoti nuo kiekvieno egz. po 1 ct., bet nežinau ar nors viena kuopa tą padarė, nors jų izsziuntinėjimas pareina daugiau negu po centą. Dabar izsziuntinėjant knygutę „Vanduo“ užmokėta \$8,13, o kur nusiuntimas kitų pas knygių, į Prusus, arba tų, kurias da vėliau knygius turės izsziuntinėti, jau nieko nekalbant apie centraliszkojo komiteto kasztus? Taigi jeigu kuopos už joms prisiuncziamas knygas, kasztus paimtu ant savės, susimazinus izsikasztavimams, ateinantį metą butu galima porą knygučių daugiau izsleisti. Bet tegul apie tai paczios kuopos nutaria.

V. Daukszys.

Ar jau užmirszome kankintinius?

Mums reikėtu užraudonuoti, nes neturim szirdyje meilės artymo, nesigailime tų, kurie dirbdami dėl labo mus tautos ir brolių į nelaimę papuolė. Mes tingime lupas atverti, idant kokį centą išspraszyti, mes susnudę, mus mislys tarsi vortinkliais apaugę nuo tingumo, mums tuojaus nusibosta dirbti dėl gerovės tėvynės. Aukos ant kankintinių nustojo plaukę, mes lyg ir ilsimės po sunkių darbų, mislydami, kad jam darbą esame atlikę. Ne, broliai, da darbas neatliktas ir visi griebkimės prie to, kiek katras galime.

Kur įtekmė, darbai ir prisidėjimas mūsų kunigų? Jie mėgsta sakyti, kad bažnyčia yra parama ir išlaikytoja lietuvių, taigi jiems vertėtu ir prisidėti prie tautišzkų reikalų, kad neduoti progos užmėtinėjimams, jogiai jie maitindamiesi iš mus, yra mūsų reikalams priešingi. Rods jauniesniejie ir neturtingiejie kunigai yra po biskį prisidėję, bet kur yra mus turtingiejie klebonai, kurie valdo namus, farmas ir tt? Perziurėkite suraszus aukautojų ant kokio nors reikalo, tai jų pravardžių niekur nepatėmysite, o juk tokiems izmesti \$25, tai yra tik menkniekis. Teippat kur yra mus turtingesniejie vertelgos? Jie nesigaili nieko, jeigu einasi apie garbės igijimą, arba pastoja dideliais rėmėjais kokio nors kunigų remiamo dalyko, žiurint pagal tai, ko tenai reikia, bet bandyk gauti nuo jų ant kokio tautišzko reikalo — nuo prasto žmogelio darbininko visados daugiau ir greicziaus gausi. Aukų rinkėjai teipgi, rodosi, aptingo, ir daugiau nebando rinkti ir kodėl teip? Mes nenuvargome per tai ką davėme, nepavargime, jeigu ir vėl duosime, teip kaip nepralobo tie, kurie

nieko nedavė.

Rinkime aukų įtekmingesni žmonės visados turi daugiau pasisekimo, ypatingai jiems lengviaus izspraszyti centą, kitą nuo svetimtauczių. Nuo mus lietuvių pailsti bekalbėdamas, kol kiek nors izspraszai. Mes Thorp'o, Wis. lietuviai darome teip: turime knygutę, į kurią aukautojas įraszo savo vardą, o kurią mes visados turime su savim, kur tik einame ir prie kožnos progos bandome pasinaudoti, kad tik kiek gauti, ar tai susirinkimuos, ar perkant ar parduo-dant. Vertelgoms, paaiszkindami reikalą, parodom kitų vardus ir kiek yra davę, ir izreiszkiame velyjimą ir jų vardus turėti suraszę aukautojų. Priegtam mes visados neszi-jamės numerį laikraszcziio su pakvitavojimais, kad parodyti, kur aukos yra siuncziamos ir kad pinigai nedingsta. Czionai pas mus ant farmų mažai yra nuo ko aukas rinkti, o vienok mes esame surinkę \$19,81.

Kad kunigėliai butu geresni tėvynainiai, tai skarbonkos butu prie kožnos bažnyczios, bet dabar jie taiko tik kalbėti, o veikti nei kiek. Skarbonkas reikėtu turėti yvairiose vietose, ant balių, piknykų, susirinkimų, saliuuose, krautuvėse, su paaiszkimais teipgi ir angliszkoje kalboje, nes nevisi pataikys svetimtaucziams tinkamai paaiszkinti. Toki paaiszkimimai turėtu buti su paraszu komiteto.

Teko girdėti, kad tula draugystė rengia įtaisyti tokias skarbonkas, tik nepatyrėm, ar vien savo mieste, ar tokios pateks ir kitur. *F. Mikolainis.*

Thorp, Wis.

Broliai, prie skaitymu ir mokinimosi!

Žiema artinasi, vakarai ilgesni, taigi yra kada kibti prie skaitymu ir pasimokinimo, už-

tatai asz noriu keletą žodžių pratarti apie tai, pasitikėdamas, kad mano žodžiai neliks be naudos.

Matom, kaip ateinant rudeniu, visoki vakariniai užsiėmimai ir pasilinksminimai baigiasi, izs maudyklių ir kitur žmonės traukia ant žiemos į miestus, daržuose apsistojo visoki perstatymai ir szokiai ir gamtos gražumas nyksta, artinantesi žiemai. Užtatai miestuose matome daugiau gyvybės, daugiau krutėjimo; atsidaro vakarinės mokyklos, ir visoki susirinkimai kliubuose, knygynuose, kaip turtingesni teip ir vargdieniai, susirinkę ramiai praleidžia rudenio ir žiemos nuobodžius vakarus skaitydami knygas ir laikraszczius. Bet pažiurėkime, mieli broliai ir sesers ant savės, gyvenanczių szioj apszviestoje szalyje, kaip mes rengiamės sutikti tą nemalonų sveczią rudeni ir nuobodžią žiemą? Daugelis darbų ant žiemos susimažina ar ir visai apsistoja, dirbtuvės teipgi paleidžia kitus savo darbininkus ir kur nepereisime lietuviszkas grin-czias, visur atrasime po keletą sėdinczių, be jokio užsiėmimo. Nemislykite vienok, kad mus žmonės, neturintiejie ką veikti, užsiimtu skaitymu ar pasimokiniu ko nors. Jei bent vieną izs szimto rasime, bandantį ką nors skaityti. Mūsų broliai loszia „einikį“ arba „sziasziosdeszints szeszis“, o sykiu ir alutį maukia. Teip tai broliai lietuviai perleidžia brangų laiką ant girtavimo, kazirų ir pesztynių, nei kiek nesirupindami apszzviesti ir savo buvį pagerinti, o uždirbtus centus aukauja sudams ir policijai.

Jeigu prisieina aukauti ant mus tautišzkų reikalų, tai nenoriai ir su rugojimu kelintas porą centų izmeta. Kiti teisinasi, kad jie nenorį duoti ant tautišzkų reikalų, kadangi izs jų centų gali pasinaudoti ko-

kis tinginys, nors, žinoma, nei vieną tokį atsitikimą parodyti neįstengia, jie nesigaili, vienok, aukauti sunkiai uždirbtus centus provininkams ir kitiems mūsų nevidonams.

Paskutiniame vienok laike, kas kart daugiau mus brolių susipranta, kuomi jie esą, ir kad mums patiems reikia apie savo reikalus rupintiesi. Rods lietuvių Suv. Valsztiuose tuli skaito į 300,000 ir jeigu mes palyginsime dirbanczius ir prisidedanczius prie mus reikalų, tai pamatysime kad yra visai mažytė dalelė. Kada mes pradėsime darbuotis visi, teip kaip kitos tautos?

Ar nebutu mums linksma ir malonu jeigu mes pradėtume gyventi vienybėje, broliszkoje meilėje, paduodami vieni kitiems meilingą ranką; pradėtume pratintis prie skaitymo gerų knygų ir laikraszczių, uždėtume knygynus, kur susirinkę dovanai pasiskaitytume knygas ir laikraszczius; kurių vieni savįsitaisyti neįstengiamė. Nereikėtu mums tran-kytiesi izs nuobodumo pakampėmis, po karziamas, praleisti savo pinigų ant kazirų ir kitokių niekiszkų užsiėmimų. Per skaitymą gerų laikraszczių ir knygų įgausime kitokių su-pratimą apie visokius reikalus ir savo padėjimą; pažinsime įstatymus ir suredymą szios szalies, o turedami daugiau izszminties ir numanymo, pasto-sime geresniais ukėtais; laikydamiesi ir dirbdami vienybėje galėtume į geresnius užsiėmimus įsigauti ir kokias nors vietas užimti, per ką pagerintume savo padėjimą ir pakeltume lietuvių vardą. Nejaugi airiai, italai yra už mus geresni, kad jie yra užėmę daug gerų vietų, apie kurias mes nei nesapnuojame? Jie daugelyje dalykų stovi da žemiaus už mūsų žmones, bet pas juos daugiau vienybės, savitarpinės meilės; jie neperseioja brolis brolio, kaip mes, nepavydi savo ar-

tymui; per tai jie, remdami viens kita, szioje szalyje stovi augszcziaus už mus.

Mūsų broliai pasielgia visai kitaip. Jeigu nors vienas isz mus gavo geresnį darbą ar teip kokį užsiėmimą, tai mus broliai stengiasi kiek galint jam kenkti; jei kuris nors isz mūsų bando pirkliavimu užsiimti, tai musiszkiai eina pas žydą, sakydami: „o ar negali teip pat dirbti kaip asz ar kitas“. Ne, broliai, teip darydami neįtengime susilyginti su kitomis tautomis, ir jos mus vis niekins, stumdys ir vadzios nei aklus. Griebkimies, broliai, daugiau prie mokslo, kad turėti daugiau supratimo, pažinę, kaip mes stovime ir ko mums reikia, nesigailėsime kelių centų iszduotų ant laikraszczių ir knygų, isz ko turėsime szinteriopą naudą. Tuomet atsidarys mus akys ir suprasime kas mums naudinga, isznyks tarpe mūsų vaidai ir neapykanta, o pražydės broliszka meilė, mes pakilsime ir užimsime žymią vietą tarp kitų, ir mus tautos vardas pakils ant lygės su vardais kitų apszviestų tautų.

K. Gediminas.

Naujos knygos.

Biblioteka Sus. L. L. No. 2 Kaip geriausiai laidoti numirėlių? Pieszinys Daktaro L. Wehlan. Isz angliszko iszguldė kunigas V. Dembskis. Spaudinta kasztais „Susivienijimo Lietuvių Laisvamanų“. Chicago, Ill. Spauda „Lietuvos“. 1900. Puslap. 29.

Tai yra jau antra knygutė iszleista kasztais „Susiv. L. L.“ Knygutė pajudina klausimą, kuris kas kart vis labjaus užima protus mokslo vyrų, kokiu budu geriausiai laidoti numirėlius. Raszėjas parodo vodingumą kasimo numirėlių į žemę, kur jie pudami per daugelį metų iszgaravimais užkreczia orą o vanduo sunk-

damasis po žeme, nukėsza ligų sėklas į szulinius, szaltinius ir upelius ir žmonės nei neįunta, kaip užsikreczia ligomis. Raszėjas priveda daug faktų, kur ligos pakilo isz kapinynų ir jis kaipo geriausia būdą laidojimo numirėlių pripazysta deginimą krematorijose. Lietuviams verta susipažinti su yirsz minėta knygute, kadangi joje pakeltas klausimas pas mus iki sziol mažai kam yra žinomas, o augszcziaus minėtoje knygutėje jis apdirbtas plačiau.

Genių Dėdė. Treczias peržiūrėtas ir pataisytas spaudimas. Iszleido M. L. D. Vilniuje 1900. Puslapių 30.

„Genių Dėdė“ yra daugeliui gerai žinoma apysaka. Apie jos vertę ir platinimasi geriausiai gali liudinti jau treczias iszleidimas, kuris yra pataisytas ir papildytas. Knygutės nereikia girti žmonėms, ji pati už savę kalba, ir szis jos iszleidimas, regisi, teip greit iszsisibaigs, kaip ir pirmieje.

Isz visur.

Prancuzijoi, pas Chersey Le roi susimuszė du keleivių trukiai, kur tapo 8 žmonės užmuszti o 15 suzeista.

Petrapilėje, Smolnoy institute, kur buvo 250 mergaiczzių mokintinių isz aristokratijos, visos tapo apnuodintos nuo metolinių sudynų, kuriuose virė valgi. Dvi numirė, kitos visos serga.

Ispanijoi, per 25 mylias į vakarus nuo Barcelionos pas Villa Franca, valdzios kariuona sugavo 50 karlistų su visokiais ginklais.

Popiezius iszleido naują aplinkrasztį (encikliką), kuriame tvirtina, kad kriksczcionystė yra iszlaikytoja pakajaus. — Europos vieszpatystės yra rods kriksczcioniszkos, bet apie pakajų nėra nei kalbos.

Krokavoje kun. Borysko turėjo ypatingą piktumą ant vieno žmogaus, kuris susirgęs pateko į ligonbutį. Kunigas apsiėmė atsikerszyti ir pakiszęs dinamito norėjo iszlakinti ligonbutį, kada jame buvo 500 ligonių ir 40 daktarų. Ekspliozija suardė tikrai rytinę dalį ligonbuczio, kur galą gavo 4 žmonės o apie 50 suzeistų tapo. Žmonės patyrė apie tokį kun. darbą iszvilko isz drabužių ir nuzurdojo.

Samborze, Galicijoi, per rinkimus, pasiuntinių į seimą, vienas urėdninkas pastatė pas urną zandarus, kad tiejie areztuotu kiekvieną, kas drys atiduoti balsą už demokratų partiją. Zandarams kelis suaresztavojus, pakilo toks sumyszimas, kad žmonės apstoję balsavimo namą atėmė zandarams ginklus, sudauzė urną ir pasikui uzdegė namą, o taji urėdninką szaunei apmuszė nuoga iszvižo isz miesto.

Mieste Cavallar, Koryntijoi, siautė baisi ugnis, kur sudegė 420 namų ir 26 žmonės. 300 szejmynų neteko pastogės.

Pas Sembusse, Prancuzijoi, iszlėkė trukis isz rėlių, kur 13 keleivių tapo užmuszta, 20 suzeista o 5 visai prapuolė.

Moravijoi, angliakasyklose „Pluto“ pas Viosa, užsidegė gazai, kur 10 darbininkų smertį rado ir 20 užgriauta tapo, kurie bene nutroksz dėl stokos oro ir maisto.

Pas Brueggen, Duesseldorf prov. iszlėkė darbininkus vezantis trukis isz rėlių, kur 6 darbininkai užmuszti. tapo o daugelis suzeista.

Mieste Pedrequer, Ispanijoi, per bulių kovą, kur moters buvo bulių erzintojomis, sulužo viszkos, kur 8 žmonės uždusinti tapo o 200 suzeista.

Berlyne niekad tiek daug nebavo paduotų skundų ant persiskyrimų apsivedusių, kaip szimet. Daugiausiai skundų buvo isz tokių vietų, kur ant gyvenimo buvo priimami nedėgyrai.

Poznaniaus arci-vyskupas von Stablevski rodyjės lenkams skirti į seimą vien lenkus, o ne kitokius. Valdžia ant jo atkreipė už tai visas keturias o vokiszki laikraszcziai reikalauja net atsisakymo nuo vietos.

Suv. Valstijų pasiuntinys isz Colombos, vidurinėje Amerikoje, pranesza, kad nuo drebejimo žemės Spalinio mėnesyje sugriuvo iki 15,000 namų. Gyventojai gyveną ir miegą po plynu dangum.

Visi skaito 400 metų nuo atradimo Amerikos, kur pirmasis atrastojas buvo Kristupas Kolumbas, ispanas. Dabar vienok pasirodo, kad kiniecziai jau pirm 1500 metų yra Ameriką atradę. Amerikos apicierai dabar Pekine surado dokumentus, kurie parodo, kad kiniecziai pirm 1500 metų yra Meksikoje bažnyczią pastatę, toje vietoje, kur iszlipo ant kranto. Pirm dviejų metų Meksikoje, provincijoi Sonora, prie tykojo didmario, mokslincziai surado griuvėsius su akmeninėms toblyczioms ir kiniszku rasztu, kurio perskaičymui Meksikos valdzia parsikvietė kinietį, kuris perskaitęs rasztą pasakė, kad tie griuvėsiai yra kinieczzių darbas, bet negalėjo pasakyti laiko dėl stokos argumentų. Dabar vienok tas pasirodo. Mokslincziai dabar rengia didelią ekspediciją jieszkojimui tolesnių griuvėsių prov. Senora. Net ten gyvenanti indijonai yra susimaiszė su kiniecziais ir jų gyvis daugiausiai yra paviedus į kiniszką, negu kitų szalių indijonų.

Laikrasztis „Scientific American” paduoda plianą naujo garlaivio, pavadinto „Keturių dienų laivu” (Fourday boat) pagal tai, kad laike 4 dienų bus galima perplaukti per Atlantiką. Tasai laivas turės 930 pėdų ilgio, 87 pėdas augszczio ir 30 pėdų ploščio, pajiegos 110,000 arklių, per valandą nuplauks 30 jurmylių, įkrauti į tą laivą bus galima 40,000 tonų. Keleivių galės paimti 1500 neskaitant jurininkų. Anglių sudegins per vieną kelionę 8, 550 tonų, kurios kasztuos \$38, 000. Pabudavojimas tojo laivo kasztuos \$6,200,000. Bus tai didžiausias garlaivis už visus iki sziol pabudavotus.

Mokslincziai visokiais būdais stengiasi prieiti ir isztirti sziaurinį žemgalį, bet negalėdami su szunimis privažiuoti, nei orlaiviais dalekti, užmanė kast tunelį per ledynus ir tokiu būdu nukakti į nebutą vietą. Szitą užmanymą padavė prancuziszkas apicieras Louis Lanette, kuris ant tos mislies užėjo keliaudamas po sziaurinę Alaską ir prisiziurėjęs į Eskimosus, kurie isz ledo turi sau pasistatę namus ir juose gyvena, kaipo muriniuose namuose. Ypatiszkas komisija isztyrinės Lonettės užmanymą ir radus jį galimu, taps pradėtas darbas. Užmanymas puduotas toks: Vasaros laike plaukti su laivu iki galima arcziausiai prie ledynų su visokioms padargoms ir iszteklium. Paskui amžinai netirpstančiuose leduose nei trukstančiuose kast tunelį, kaip žemėje, 11 pėdų platų, 8 pėdų augsztą iszmurijant sienas teipgi ledais. Darbas butu vedamas su elektriszkomis maszinomis, kas labai greitai eitu. Gal ir pasisektu lediniu tuneliu kiek arcziaus prie žemgalio prisigriebti, bet jeigu užgriutu, tai dingtu, kaip Andree iszlėkęs su orlaiviu.

Amerikonai nusiziurėję ant

Olandijos mokslinczių, keta padaryti povandenį laivą ir tyrinėti jurių gilumas; net didmarius keta perplaukti. Tokiam laivui nekenktu nei audros ir neužtraktu kelionėje.

Isz Konopnickienes.

Gesta jau szviesi dienele
Snaudžia girios migloje,
Ak! ir tu jau mus žemele
Busi gret tamsumoje.

Greit auszra tau apsiniaukė
Kuo gražiausia isz auszrų
Ką tarp dviejų jurių traukės
Dirvoms nokstanczių javų.

Greitai rytas tavo mirė
Ir saulėtekis gražus
Ką teip garbę tavo gyre
Pas saulutės vartelius.

Tavo saulei nepavyko
Nors ik piet pakilt dangun
Ant karstų kur ten isznyko
Stojus verktinu kryžium.

P. Sekupasaka.

Su jaunu pavasariu.

(Isz lenkiszko)

Atėis pavasaris praszytas,
Saulutė vėl linksmai praszytis,
Bet jaunos dienos sudarkytos
Daugiau jau niekad neatgis.

Jaunam pavasaryj' laimingai
Gražių pauksztelių lėks pulkai,
Bet nepaguos szirdzių vargingų
Kurias kankina sopuliai.

Jaunam pavasaryj' po kaimus,
Laukuos' žaliuos žolė jauna,
Bet ne ant džiaugsmo, ne ant laimės,
Dėl tų ką nyksta kaip rasa.

Jaunam pavasaryj' žemelė,
Kaipo pana pasidabys
Bet neprikels jau isz kapelių,
Kurie į žemę sziandien lys.

P. Sekupasaka.

Balius! Balius!

Darbininkų Kliubo Draugystės bus Seredoje 28 d. Lapkriczio ant SKATING RINK Plymouth, Pa. ir prasidės ant 7 valandos vakare ir trauksis tol, kol susirinkusieji tik szokt norės. Muzika bus pirmos kliasos. Visi lietuviai ir lietuvaitės vietiniai ir isz apielinkių pribukite ant to puikaus pasilinksminimo, ant ko nuolančiai užkviečiame *Komitetas.*

Balius Balius!

Draugystė Szv. Kazimiero daro puikų pasilinksminimą Subatoi, 24 Lapkriczio, svetainėje Franklin Opera House, Nashua, N. H.

Pasilinksminimas prasidės 6 val. vakare ir trauksis iki 12 val. nakties. Muzika bus lietuviszka, kuri rėsz puikius szokius, kaipo tai kadrilius, pakelkojus ir kitus.

Įzenga vyrams 35 ct. Moterims ir merginoms įzenga dovanai. Pusė užpelno bus paskirta ant tautiszkų reikalų,

Visus brolius lietuvius ir lietuvaites, teip vietinius, kaip ir isz apielinkės, szirdingai užkviečiame ant pasilinksminimo.

Komitetas.

Didelis Balius.

Draugystė D. L. K. Algirdo kels didelį balių Seredoje 28 Lapkriczio (November) 1900 svetainėje Woods Hall 318-320 Borrow str. Jersey City, N. J. Muzika bus kuomi puikiausia po vadovyste p. Rinkevicziaus isz Brooklyn'o, N. Y.

Visus lietuvius ir lietuvaites, kaip vietinius, teip ir isz apielinkės szirdingai užprasdom atsilankyti.

Įzenga vyrams 25 ct.
„ moterims 15 ct.

Komitetas.

Balius! Balius!

Draugystė D. L. K. Gedimino kelia didelį balių 28 d. November 1900 m. ant salės Concordia Hall, Bank str. Waterbury, Conn. Ant kurio tai balius yra užkviečiami visi lietuviai ir lietuvaitės vietiniai ir aplinkiniai.

Dalis pelno bus paskirta ant tautiszko labo.

Įeiga vyrams 25 ct. o moterims dykai.

Užpraszo *Komitetas.*

Dideli Balius!

Draugystė szv. Antano parengia 10-tą metinį balių ant naudos Draugystės, katras bus laikomas seredoje 28 Lapkriczio (November), asztuntoj valandoj vakare ir trauksis iki ryto Thanksgiving dienos svetainėje STANDER HALL po No. 624 S. 4-th str. Įzenga dykai. Todėl szirdingai užprasdom visus lietuvius ir lietuvaites atsilankyti ir imti dalyvumą.

Dar praneszam visiems Philadelphia lietuviams, kad Draugystė Algirdo Uzarų tą vakarą turės pirmą iszkilmingą apvaikszciojimą, nes jų bus pirmas iszneszimas velavos ir trauksis su marszavimu ir muzika gatvėms iki salei augszcziaus minėtai, kad imti dalyvumą ant balius.

Su guodone *Komitetas* Draugystės S-to Antano.

Sekretorius *K. Unika.*

Ką turi zinoti darbininkai?

(Pagal „Svoboda”.)

(Tąsa.)

Seniaus ir dabar. Senovėje, kada da nebuvo maszynų, kožas dirbo sau skyriumi, ko jam reikėjo prie gyvenimo, tada dirbant ir czėdijant galima buvo ką nors dasidirbti, tada nebuvo tokio skirtumo tarp darbininko ir darbdavio. Tąja darbininkas, jeigu dirbo ir czėdijo, galėjo pasitikėti, kad su laiku įsitaisys įrankius, prie darbo ir bus nepriegulmingu. Gizelis galėjo tikėtis kada nors pastoti savystoviu amatninku. Bet sziandieną jau to nėra. Kad sziandieną pastoti savininku dirbtuvės, angliakasyklų, arba žemės ploto reikia turėti daug pinigų. Darbininkas arba ukininkas nesuczėdys tiek pinigų kad ir kaszin kaip dirbtu per visą savo gyvenimą. Paimkime kaipo paveizdą audimų dirbtuvę: joje tik maszinos tiek kasztuoja, kad dirb-

tuvės visi darbininkai turėtu dirbti per 5 metus, kad sudėti tokią sumą pinigų. Nuo to laiko kaip tapo įvestos prie darbų maszinos ir kas kart yra iszrandami nauji techniszki pagerinimai, įrankiai darbo nustojo buti prieinami visiems. Sziandieną tik piniguočius tą gali padaryti. Kuris gimė darbininku, tai jau galima sakyti, juomi ir mirs ir iki pabaigai savo gyvenimo turės samdytiesi darbdavėjams į naujagady-niszką verguę.

Ar darbininkas gauna už savo darbą mokesį kokią vertėtu? Ne! Kapitalistas duoda darbininkui darbą, kad isz to turėti kodaugiausiai naudos, bet ne dėl to, kad darbininkas gerai uzdirbtu. Jis ziuri kad isz darbininko darbo kuodau-giausiai pelno turėti. Trusą darbininko jis laiko per pirkinį (tavorą), už kurį kuomi mažiau mokės darbininkui, tuomi daugiau jam pacziam bus uždarbio. Isz to tai neapmokėto darbininkų darbo yra pelnas kapitalistų, isz to pasidaro kapitalas. Kapitalistas, tokiu budu, kad ir nieko nedirbdamas, pralobsta isz sunkaus darbininkų darbo. Pralobsta tik dėl to, kad jo valdzioje randa-si įrankiai darbo.

Mokestis darbininko. Darbininkas už savo darbą gauna tik dalį to uzdarbio, kurį jam vertėtu gauti. Paprastai jis tiek gauna, kad szejp teip galėtu iszsimaityti su savo szejmyna ir toliau dirbti ant kapitalisto. Daugiaus gerumu nelabai moka, tankiai bando mažiau mokėti negu darbininkui ant pragyvenimo reikia. Kad darbininkas teip-gi žmogus ir turi visokeriopus reikalus, užlaikyti savę ir szejmyną, leisti vaikus į mokyklą, rupintis apie savo protą, žmoniszkaigyventi ir t.t. tas niekam nerupi. Apart to maszinos kas kart daugiau darbininkų iszstumia isz darbų, numazina algas, traukia į dirbtuvias mer-

ginas ir vaikus, nės darbas pasidarė lengvesniu ir nereikalauja tiek pajiegu ir apskrumo, kadan-gi maszina atlieka darbą, o žmogystai reikia tik ją valdyti. Dienos darbą, prie kurio seniaus reikėdavo kelių deszimtų drutų vyrų, dabar maszina, valdoma poros merginų ar vaikų, atlieka akymirkoje ir suaugęs vyras prie tokių darbų nereikalingas. Kad nors kiek gintiesi nuo tokio stovio dalykų, darbininkai pradėjo organizuotiesi, nės tik susivienyję gali da sziek tiek iszkovoti geresnes algas, arba sutrumpinimą darbo laiko.

Ar gali buti sutikimas tarp darbininko ir kapitalisto? Ne. Negali buti nei kalbos apie sutikimą tenai, kur vieny reikalai yra visai prieszingi reikalams kitų. Kapitalistas norėtu isz darbo darbininko turėti kuodaugiausiai pelno, apmokant jį kuomenkiausiai; darbininkas vėl už savo darbą kas kart reikalauja vis daugiau, nės negal pragyventi. Užtatai ir imtynės tarp jų. Kiekvienose imtynėse, laimi tas, kuris drutesnis. Dru-tesnis, be abejonės, kapitalistas gudrumu, tai-gi darbininkas isz anksto yra pasmerktas ant pereinanczio jo pajiegas darbo ir menkų uzdarbių.

Bedarbiai darbininkai. Sziandieną yra minios darbininkų, kurie kuone badu mirszta, nes jokio užsiėmo gauti negali. Isz tų tai be jokio užsiėmimo darbininkų pasidaro, teip vadinamoji „darbo rezerva“, kuri eina mažyn jei kiek geresni laikai užstoja ir darbai eina geriau, o didinasi, jei tik laikai blogesni ir darbai apsi-stoja. Tiejie bedarbiai suma-zina darbininkų mokesis, nės isz iszalkio pigiaus parsisamdo darbdaviams. Tokiu budu „laisvas“ darbininkas, sziandieną yra arszesniam padėjime, negu vergas senovėje. Senose gadynėse vergas nės kiek nesirupino apie rytojų, nės ge-

rai žinojo, kad ponas jam, kai po savo savascziai, neduos badu numirti, o laisvas darbininkas tuomi pasigirti negali, kadan-gi isz kokios nors priezasties, kas valanda gali darbo netekti, o tokia priverstina bedarbė tai yra darbininkui skurdas ir badas.

Kapitalistai sunaikina amatninkus. Kapitalistai turimtynes ne vien su darbininkais, bet ir tarp savęs vieni su kitais. Tokia savitarpinė kova vadinasi konkurencija. Kiekvienas norėtu kuodaugiausiai uzdirbti ir savo prie-szininką sunaikinti. Pergalėtoju isz tos kovos iszeina tas, kuris pataiko iszdirbti iszdarbius kuopigiausiai. Kuris-gi tą gali padaryti? Tas, kuris turi didelę dirbtuvę, geresnes maszinas ir daug pinigų. Berturtis amatninkas negal iszlai-kyti tos konkurencijos su pabrikantais ir nusigyvena. Jis isz visų savo pastangų darbuojasi; neturėdamas atsilsio dieną nei naktį, dirba mažai szventes dabodamas, dirba ir dirba ir galiaus spjovęs ant savo savistovumo, eina drauge su darbininkais parsisamdyti į kokią dirbtuvę. O nauji iszradimai yra tiesiok ardytojai amatninkų buvio. Isz tukstanczių paveikslų užteks szito: kalvis, duokime sau, dirbdamas per dieną 13 valandų arba daugiau, galėjo padaryti 2,000 vinių, maszna szią dieną per 8 valandas padaro 500,000. Vis-ką tai daro kapitalas, kuris yra abelnu prieszu darbininko, amatninko ir ukininko. Jis sziandieną teip viską valdo ir slogina, kad darbininkus kas kart stumia į didesnį skurdą, sunaikina, amatninkus o ukininkus į skolas įvaro.

Kas ver priezastis tokių apzstovų? Isz to ką mes iki sziol pasakėme, aiszkiai matyti, kad priezasczia blogų laikų ir vargo yra blogas szių dienų surėdymas. Kapitalistai, kai-po viena dalis draugijos, laiko

suglemžę į savo rankas maszinas, dirbtuves, kasyklas, gele-zinkelius, žemę, žodziu sakant visas szakas iszdarbystė ir pramonės; jų rankose valdzia ir galybė ir jie teip valdo ir taiko viską, kad sau turėti kuodaugiausiai naudos, nepaisant ant kitų; jie iszduoda sau nau-dingus įstatymus, nors jie neteisingi ir skriaudžia kitus. Kita dalis draugijos minios dirbanczių žmonių, remesi ant malonės kapitalistų, kurie isz žmonių darbo, krauja sau neiszpasakomus turtus, nepaisydami nės kiek, kad žmonės yra nuvagę ir iszbabėję.

Kaip praszalinti vargą darbininkų? Nuo senų gadynių vis randasi žmonių, kurie stengėsi pažinti prietikius ir surėdymą draugijos ir pagerinti buvį žmonijos. Blogi dalykai tarp žmonių, kaip antai: vergija, baudžiava, alinimas ir skriaudimas darbininkų luomos, tai vis buvo klausimai, kurie rupėjo žmonėms, norintiems praszalinti blogą surėdymą isz žmonių tarpo. Musų amžyje, amžyje garo, elektros ir visokių iszradimų, viskas sparčiai eina pirmyn, teip-gi ir supratimas draugijiszkių reikalų ir klausimas, kaip pagerinti likimą dirbanczių luomų ir praszalinti visokias skriaudas, kas kartas labiaus užima protus mokintų vyrų. Tarp daugelio vyrų ir partijų, kurių mieriu yra permaintyti sziandieninį surėdymą ant geresnio, žymiausią vietą užima socialistų partija, kuri aiszkiai ir placziai pasistatė savo mierį: isz liuosuoti žmoniją be skyriaus tautystės, tikėjimo, spalvos ir lyties isz naujagady-niszkos vergu-vės, iszkovoti jai politiszkas tiesas, praplatinti apszvietimą, naikinant tamsumą ir neziniją.

(Toliaus bus.)

Keksztu Simas.

(Tąsa.)

mis, nė maišais, nė rezginėmis pašaras joms nesinešioja, o vienok vargšės maitinasi, gyvastį užlaiko ir da gi skanūs kiaušinėlius deda. Tarytum, reiktų žmogui stebėtis ir didelei guodoti, kad šitie gyvuolėliai teip mažai reikalauja nuo žmogaus ir neša jam naudą. Jug moters už vištų kiaušinius prisiperka da adatų, šakučių plaukams prismeigtį, muilo kvepenčio brusiuką ir kitokių niekniekelių. Bet paklauskite, kokią naudą neša mūsų ukininkams šitie skiauturočiai:

„Vištų mano atminime tėvai laikydavo ant mūsų ukės apie 60 arba 70 per žiemą, o pas manę jų budavo apie 50–60 per žiemą. Pasiliko ant žiemos aną metą 65 vištos. Pastogės sau tikros neturėjo: vienos po kluonus gyveno ir naktimis sulėkusios ant pantų tupėjo, kitos ant tvartų nakvodavo, kitos po klėčia susitraukusios diena, naktis gursodavo, tai keletas vyšniose ir kituose medžiuose po plynu dangum ant šalčio, vėjo ir lytaus per žiemos ilgas naktis kėsavo. Dieną budavo smelkiasi kur nekliut: spėjai praverti klėties duris, įkelti koją — štai, tartum, kas jas pašaukė — prilindo pilna klėtis tų pasakorkų: vienos į aruodus sušoko, kitos miltskrynėje jau kapsto, tai, klausyk, jau ant užlų po grudus kasa — visur jų pilna, nė atsiginti negali, kaip kokių čigankų! Kartais tik neapsižiurėk — tai ir rasi sugijęs keletą užsidariusių viduje ir daug pridirbta pragaištis. Kluone suteršdavo vežimus, mašinas ir kitokius padarus, priteršia arkliais kapone, šiaudus, šieną ir tokio pašaro gyvuoliai nenori ēsti. Arba spėjai praveriti arklidę, kur barstosi šioki-toki grūdai, tai nė nepatirsi, kaip prispietė daugybė tų kuodpalaikių: tuo sušoko į rindas, užtersė pašarą, priteršė rindas ir viską pametęs, nors ir labjausiai neturētum laiko, valyk jų mėšlą. Vištos mėšlas yra labai bjaurus; ypatingai arkliai arba galvijai, kurie labai megsta švarų pašarą, vištų suteršto visiškai nėda ir nė nosies nekiša artyn, ir per tai daug gero pašaro eina ant niekų. Per ištisą žiemą be paliovos prisieidavo vaidintis su vištomis. Gal pasakysite, juog jos minta visokioms pabiromis? Tai ne, tokiai daugybei vištų negali užtekti vien tik

pabirų; nors nėra skyrium aruodo vištomis, tačiau gaspadinė, arba piemenė, per žiemą tik po saujalę išnešioja daug javo. Lesina pas klėtį ant žemės, kur pusė pašaro susimina ir eina per niek.

Žiema pasibaigė, atėjo pavasaris. Gaspadinė, su plačiu žiurštu išsinešus geresnių grūdų, miežių arba kviečių, sušaukė savo šeimyną. Ant tų pėdų subėgo iš visų pakampių didelė goveda vištų, godžiai už viena kitos griebia grūdus, viena kitą nusistumdamos, šnekasi gana garsiai, nes skanu ryti kvieteliai. Gaspadinė, kaip kokia vištų karalienė, užžiuri tarp jų tvarką; perskaitė tyliai ir su balsu po kelis syk savo šeimyną, ar da tebėra visos šeiminykštės; teipogi permetė akimis kožną, ar jau rausta skiauturės, ar tuo pradės dėti; — vieną kitą pasigavus pavezdėjo ar da ne su kiaušiniu. Tai gi perskaitė po kelias eiles, o dvidešimties ir keturių kaip nėr teip nėr — randa tik keturiasdešimts ir vieną. Šian ėjus, ten ėjus — išlandė visus pašalius šukaudama nebuvelių, o jų, tartum, nė nebuvo. „Tai, turbūt, tie bestijos šeškai nabagėles sudraskė! Nebereikalo da aną nakt nesavu balsu suriko po klėčia? Arba kluone kartais naktimis budavo smarkiai kudakuoja? Tai bestijos!... Leidžia tas Dievas visokius piktadarius žmonėms!“ Teip viena sau vaikštinėdama šneka gaspadinė. O kas daugiau, kad ne šeškai? Piemenukai vėrsdami šiaudus iš palėpių užtiko net keturias vištas pusiau suėstas, o po durpomis gale klėties, baigdami kurenti, užtiko daugybę vištų plunksnų, sparnų, kojų, kaulelių ir šeškų volas. „Gailu vištelių, kad tiek daug nuėjo šalin, priegtam da irgr udo sudariusių, ale ką dabar gali daryti, užteks da ir likusių“, teip budavo raminasi gaspadinė: „jug kad gerai dės, tai bus tų kiaušinių iki privalgant“. Beveik kožną žiemą plynia pagrėbdavo apie trečdalį paliktų ant žiemos vištų. Kelios tų vištų pradėjo dėti da prieš velykas ir gaspadinė pririnko velykoms net puskapį kiaušinių — teip kad kožnam išėjo net po tris kiaušinius; kitos pradėjo dėti apie Jurgines, o keletas, turbūt, ką buvo žiemą labai suvargusios, arba per daug pasenusios — (vieną juodą su dideliu kuodu vištą kitaip nė nevadino niekas, kaip dėdiene; juokdavosi, kad ta višta visų namų močiutė, už visus seniausia ir pamenanti krakusmetį) — ir

pradėjo dėti apie Jonines. O koks dėjimas? Vos pradieniui arba net į trečią dieną smaugčiojo! Gaspadinė kas diena perpietėmis, pasikišus žiurštą arba su gurbučiu rankoje, lando po visus pašalius, išlando antvartės, palėpes jieškodama kiaušinių. Kartais vesdavosi kiaušiniuoti ir Onutę, vyresnęją mergaitę: palandina ją po klėtim, po žagarynu, po malkomis — kur tik yra kokia įlendama skylė. Vieną kart, juodvjiem bekiaušiniaujant, belandant Onutei, štai kas atsitiko: Mergaitė palindo po kruva malkų ir lyg tyčia į tą tarpą užt ir sugriuvo malkos ir užgulė Onutę: Mergaitė suriko ne savu balsu, o motina persigandus net apalpo. Tai da Dievo meilė, kad į tą tarpą pusbernis parėjo iš lauko plaktukų. Pamatęs gaspadinę berėkiant apie sugriuvusias malkas — tuo prišoko, paklausė kas, kaip, ir ant tų pėdų šoko draskyti malkų kruvą, mesdamas plauskas šalin. Rado Onutę pusgyvę: vargšė nusigandus, perbalus, be žado, tik putos verčiasi iš burnutės, nė nepastovi. Nunešė pirkčion ir paguldė lovon. Pašaukė nuo šienpjuvės ir manę. Aš kogreičiausiai nulėkiau daktaro, parsivežiau: daktaras apžiūrėjęs rado nulaužtą kairę rankutę ir pritrintą krutinę; padaręs ką reik, užrašė liekarstų, bet pasakė, kad mergaitė begu pasveiksianti. Teip ir stojosi: pasirgo keletą sanvaičių ir pasimirė. Likosi tiktai dvejetas: Jonukas septintų metų ir Magdutė ketvirtų.

Dabartės mamai eidavo padėti kiaušiniuoti Jonukas. Vieną kart jau kad tik kiek, tai buta buvę ir po Jonukui: višta sukudakino ant avinės stogo, — motina paėmė, prisinešė kopėčias, užlipdė Jonuką ant stogo ir liepė jieškoti guštos. Užtiko vištą bededant ant pat kraiko: rado aštuonis kiaušinius, susidėjo į kepurę ir buvo besiiriąs stogu prie kopėčių — štai iš netyčių paslydo, nespėjo susiturėti ir nusirito ant žemės, kaip koks karnų kulys: kiaušiniai pabiuro, susimušė, o Jonukas, labai skaudžiai prisitrenkęs, valandėlę tysojo ant žemės, negalėdamas atgauti kvapo. Po valandėlei atsipeikėjo, bet per keletą dienų vaikščiojo kaip nesavas; vis skundėsi, kad šoną diegia, tai galvą skauda — pagalios visai pasveiko. Kitą kart jau nebelipdino Jonuko ant stogų. Tik štai da kartą vėl kas tikosi bekiaušiniuoti (Folias bus.)

Atsakymai.

Komitetui J. R. Manches ter. Jūsų raštas nepatilps. Vietomis negalima suskaičiuoti nei suprasti ką norite pasakyti. Rašote „Komitetas“, o nei savo vardo nenorite pasirasdyti. Jeigu „komitetas“, tai turi būti keletas parasyų. Priegtam kun. Vaitį laikote už brangiausį „skarbę“, o paskui užmetinėjimus jam darote. Kad kun. Vaitis jus apleido ir nusidangino į Glasgovą, tai menka iszkada dėl jūsų ir tautos. Kun. Vaiczio rupestis yra tik tai pasipinigauti, o ne jūsų ir tautos gerovė.

K. Pilėnui, Londone. Apie tai, ką Tamista savo jaiteisime kalbi, mes turime antentiszkas žinias ir prieszingas. Atsiszaukimas nepatilp.

Pajieszkojimai.

Asz, Motiejus Gutauckas, pajieszkau Motiejaus Pauzos, isz Senapilės pav. Suvalkų gubernijos. Keli metai atgal gyvenė St. Louis, Mo. Jis pats, ar kas isz žinanczių apie jį, teiksis praneszi mą žinią ant szito adreso:

Motiejus Gutauckas,
514 N. Elm str.
Kewanee, Ill.

Pajieszkau savo pusbrolio, Mykolo Baliuno, isz kaimo Mikla isių, par. Punsko, vals-cziaus Mockavos. Kas apie jį žinotu, arba pats, teiksis su-teikti žinią ant szio adreso:

Jonas Žardeckas
603 W. Mahanoy str.
Mahanoy City, Pa.

ADRESAI

CENTRALISZKŲ VIRSZINKŲ „TĖVYNĖS MYLĖTOJŲ“ UPAUGYSTĖS.

Prezidentas — V. Daukszys
P. O. Box 1018 — Plymouth, Pa.

Sekretorius — A. Ilgunas
P. O. Box 48 — Gilberton, Pa.

Kasierius — A. Olszevskis
60 Sub-Sta. — Chicago, Ill

Knygius — N. Olszinskas
825 St. Clair str. — Cleveland, Oh.

Mėsinyczia Adomo Adžgaucko,

Užlaiko kasdien szviežią mėsa, kiau-lieną, verszieną, jautieną, avinczieną, kumpiai szvieži rukyti, deszrų visokių galima gauti dideliam pasirinkime.

teposgi užlaikau mil-tų, cukriaus, k vos, arbatos, žuvų, silkių, surio ir visko kas tikt yra reikalinga žmogui dėl maisto ir už p'gesnę prekę nei kaip pas kitus visi pas **Ad. Adžgaucka**

220 E. Main Street,
PLYMOUTH, PA.

OUR \$1.50 ANTI FAT BELT

For \$1.50 we furnish the celebrated BROWN'S ABDOMINAL BELT for the cure of CORPULENCY. Corpulent people who wear the Brown's Abdominal Belt run no risk of Navel Rupture or Umbilical Hernia! you get a comfort and ease of action you will appreciate. No corpulent person can afford to be without this belt. Cut this Ad. out and send to us with \$1.50 and 10 cents extra for postage, state height, weight, and number inches around the body, largest part, and we will send the belt to you by mail postpaid, with the understanding that if it is not perfectly satisfactory and equal to belts that retail at \$2.00 and upwards you can return it at our expense. Write for free Belt and Truss Catalogue, SEARS, ROEBUCK & CO., CHICAGO

LENGVUMA

suteikia ir gydo visados kosulį, bronchitis, perszalinimą, gripą, pradzią dziovos.

Severos Balsamas dėl Plaucziu

Geriausia gyduolė nuo kosulio. 25 c. ir 50 c.

Visi skausmai ir nesmagumai praeina po vartojimo.

Severos Aliejus szv. Gotardo

Linimentas szejmyniszkas Prekė 50 ct. Lietuviszkų agentų reikalauja me visur.

W. F. SEVERA.
MANUFACTURING PHARMACIST.
CEDAR RAPIDS, IOWA.

Severos gydulės yra gaunamos pas A. Groblevskį, 111 Main str. Plymouth, Pa.

Pirmos kliašos Saloonas.

ant pardavimo su visoms prie-taisoms už pigią prekę. Pa-siklausti reikia Plymouth House 30 E. Main str. Plymouth, Pa.

Diemanto Elektros Kryzius.

Vadinamas telpgi Volta Kryzius, keleta metu atgal tapo isz-raastas Austrijoje, ir pasididavojant savo naudai Kryzius tas veik prasplitino Vokietijai, Prancuzijai, Skandinavijai ir kitose Europos szaliose, ir szlandien yra labiausiai pageldaujamas kaip galingas vaistas nuo Reumatizmo ir daugelio kitų kuno negaliu.

Elektros Diemanto Kryzius gydo Reumatizma telp muskulu kaip ir sanariu Nervalgija ir kitus kuno skandėlimus, Nerviszkuma Nervu nu Hipodizma, Silpnuma, Prastota Nerwu Gyvuma, Nervu Nuplėna Nėmiga, Abojotloguma, Dvasios Nuplėnima, Hysteria, Paralyziu, Suatongima, Drebuly, Neuralgija, Apop eksija, Nėmara, szv. Vito Szoki Szirdies Plakima, Galvos skandėlimai vliasa Nerviszko sistemo sugedimus.

Veikmė jo apitėszka pati per save begyjo keletos dienu, bet kartais užtrėka kelias dienas.

Kryzių reikia nesztent dieną ir nakį, pakabnta ant szilkinio sznūruko ant saulės ir gsz zra szirdines indoubos. Mėlynoji pusė turi būti išorė, o apversta — ir sz naudojima ir vliasa aykli ant dienos po t. t. Kryziu ta truputi drungna geriauo- ukauso skystimui ir t. t. per keleta minuozis. Valkama zturint pagal amžiu, uz sz tok su vandeniu atskiesti. Prekė to Kryzius yra v onas d. isis ir svarantuojar e, kad jis suteikt- toki at nauda kaip kiti. Sz juo-jele elektriszkai dirzai Kas- tuojanči penkiolika bel dvidezintis aykli daugiau. Kožnas azelmynos sanarya, sveikas ar ligotas, niekadus neturi but be to Elektriszko Kryzius, kura yra geriausiu gelbėtojum priez visokias kuno negales ir skausmus. Prisiusk viena dolerį per

expresa, ar money orderį arba registruotoj gromatoj, o mes tametai savals kasztais pasiustimo vliasa Elektriszką Diemanto Kryziu, arba 6 už \$3.00. Gaunamos tukstanczius rek mendacijos nuo ypatu, kurios su pagelba szlo Stobuklingo Kryzius iszsigydė. Yra uztektina dėl parodymo jo magiszkos galybės Sztai póra tekiu rekomendacziu:

Asz naudojansi jusų Diemanto Elektros Kryzių nuo 21 Kovo ir persitikirinau, kad tas kryzius tikrai telp pagelbingas, kaip sakėtė. Per ilga laiką aez negalėjau valdyti gavo deszines rankos ir daug kentėjau: visada turėdavau laikyti ją parizztą. Po naudojimo begyį dviejų sanvatzių jusų Dieman- to Elektros Kryzius galėjau apseilti jau le parizzimo. Dabar su ta ranka neszu pilną kibirą vandens. Asz ir nežinau, kaip atidėkavoti jums uz telp didele zuteikta man pagelba.

ANDRES MADSEN, 3555 Quincey Ave., OGDEN UTAH, April 15 1891

The Diamond Electric Cross Co Dept 27, 303 Milwaukee ave., CHICAGO,

Dr. Kallmerten GARSINGAS SPECIALISTAS

Chroniszkų, nerviszkų ir privatiszkų ligų vyrų, moterių ir vaikų kuris iszgydo per paczta.

\$1,000

nagrados duos dėl to gydintojo kuris iszgydė tiek ligų ligų į tą laiką kiek Dr. K. Jojo gyduolės yra dirbamos isz žolių ir ezaknų dėl kožno ligonto atskyrim. DR. KALLMERTEN ISZGYDĖ TUKSTANCZIUS. Daugelis likos gydintojų ap- lelati kaip neiszgydomi. Jeigu kenti ant koklos norints ligos, raszykite pas Dr. K. Idant prisluetu RODA (DYKAI). Apraszykit gerat savo ligą, ly- tį, (vyras ar moteriszkė) amžį, kiek sveri, truputi plankų ligonio ir už 2 centus pacztiuz markę apturėsi toiszingą apraszymą ar galima bus iszgy- dint ar ne. Adresas:

DR F. J. KALLMERTEN.
TOLEDO, OHIO.

ONLY \$5.00

SEND US \$5.00 as a guar- antee of good faith and we will send you any fire proof safe by freight, C. O. D., subject to examination. You can examine list your freight depot and if you find it the equal of any fire proof combination lock iron and steel safe made and about one-third the price charged by others for the same size and grade, pay your freight agent our special factory price and freight charges, less the \$5.00 sent with order; otherwise return it at our expense and we will return your \$5.00. 100-lb. combination \$11.95; 500 lbs., \$17.95; 700 lbs., \$21.95; 1000 lbs., \$24.50; 1250 lbs., \$28.50; very large double outside and double inside door safes for large business, factory, jewelry or bank, 50 inches high, 2400 lbs., \$34.75; 68 inches high, 3000 lbs., \$39.75. Freight averages 25 cents per 100 lbs. for 500 miles; for 1000 miles, 40 cents. WRITE FOR FREE SAFE CATALOGUE and special Liberal C. O. D. offer. SEARS, ROEBUCK & CO. Chicago.

Daugiau kaip 30 metus iszmegintasi! Dr. RICHTERO wisam swietul zinomas "ANKER" (Inkarinis) PAIN EXPELLER. yra geriausia gyduole nuo Rheumatizmo, Neuralgijos, Sausgelos, Strenu Skaudejimo ir tt. ir wisokiu Rheumatiszku skaudejimu. uz 25c. ir 50c. pas wisus aptiekorius arba pas F. A. Richter & Co., 215 Pearl Street, New York.

D. L. & W. R. E.
Trukiai iszeina isz Plymouth'o:
Ant 7:00; 8:47; 10:13; 11:51 isz ryto į Scranton New York, Philadelphia, Binghampton, Elmira Buffalo, ir visų tarpinių stacijų bei į Vakarus.
Ant 7:38; 9:02; ir 11:13 isz ryto į Nanticoke Bloomsburg, Northumberland bei visų tarpinių stacijų ir susvienyjant dėl Williamsport, Harrisburg, Pittsburg, Baltimore, ir t. t.
Ant 2:25; 3:47; 4:40 7:41 ir 10:15 po pietų į Scranton New York, Buffalo, ir visų tarpinių stacijų.
Ant 2:00 2:49 4:32 6:43 9:50 12:30 pietų į Northumberland ir visų tarpinių stacijų susvienyjant dėl Williamsport, Harrisburg, Pittsburg, Baltimore ir t. t.
Tikletai už pigianę prekę į visas szalies, Szlaurz — Pietus, Rytus ir Vakarus ir į minksztųjų anglų apielinkeas. Pastklauskite ant dypo Plymouth, Pa.

HOTELIS arba geriausia užeiga dėl darbininkų ar sziaip žmo- nių. Kurie norite szj bei tą dasizi- noti ir szalto aluczio Taurę iszsigerti vyno ir visokių arielkų, ar cigarėlių skanų užirukyti, ateikite pas: **Antaną Kalinaucką** 18 N. Hancock st.: **WILKES-BARRE**